

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 4 kor. — fill.
Egyes példány ára . . . . . 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
GÁMÁN DEZSÓ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár. Gámán János örököse könyvnyomda.
Hirdetések díjszabás szerint.

III. évfolyam

1913 március 3.

9. szám.

Lebegő tartozások.

Érthető meglepetéssel olvashatta Kolozsvár közönsége azt az ujsághírt, mely arról szól, hogy a tanács elrendelte a számvevői hivatalnak a város függő tartozásainak pontos kimutatását.

Ezen rendelkezés alapján a számvevőség állítólag el is készítette a kívánt kimutatást és amennyiben a főszámvevő adata megbízható, hát nem kevesebb, mint 2 és fél millió összegről van szó, mint olyanról, amelylyel a függő más szóval: lebegőben lévő, adósságokat fedezni lehet.

Tehát, éppen csak két és fél millió korona olyan tartozás fekszik a város nyakán, amelyre ezidőszert semmi fedezettel nem rendelkezik.

I.

Már most tessék kombinálni. Nem ismerjük ugyan ezeknek a két és fél millió koronában szereplő tartozásoknak sem a címeit, sem az összegeit, sem az esedékességét s így meg sem tudjuk határozni, hogy azok milyen természetűek és mely időpontban kell mint végső terminuson azoknak fedezetéről gondoskodni.

Azt hisszük, hogy a számvevőség tényleges adatok alapján megbízható kimutatást állított össze s azt még inkább elhiszük, hogy ezeknek a függő adósságoknak a végösszege valójában kiteszi a két és fél millió koronát.

Azt is elhiszük, hogy ezeknek a függő tartozásoknak a fedezetéről gondoskodni is kell.

Azt is tudjuk, hogy ezt illetőleg más forrás egyáltalán nem áll a város rendelkezésére, mint egy újabb kölcsön-művelet létesítése.

Ezt a műveletet Kolozsvár város tanácsa és törvényhatósági bizottsága már régtől kezdve csinálja, ergo ismeri annak minden praktikumát. Sem a tanács, sem a törvényhatóság nem fognak egyáltalán sokat törődni a felett, hogy azt a fedezetül szolgáló összeget miképp teremtsék elé. Hiszen a

mint a múltban, úgy most sem (ebben a módfelett szomorú jelenben és vigasztalan jövőben) egyáltalán nem sokat tanakodtak a felett, hogy a város tartozásait minő alaphól fedezzék. Eddig is kölcsönből éltünk, ezután is abból élünk. Ez egy történelmi tény, vagy ha jobban tetszik: régi hagyomány.

Ezt a néhány sort mi sem azért vetjük papírra, mintha a már megszokottól eltérő fedezeti alapot tudnánk kijelölni, e helyen egyebek felett kell csodálkoznunk, amely egyebek nagyon is kihívják a kritikát.

II.

Azon nem csodálkozunk, hogy Kolozsvár város jól ismert pénzügyi gazdálkodási rendje szerint az adósságok rohamosan növekednek, hiszen mi olyan boldog város vagyunk, hogy ma hoinap a fülünk bubja sem látszik ki az adósságból, ám a felett még is csak csodálkoznunk kell, hogy miképp gyűlhet fel fedezetlen tartozása a városnak 2 és fél milliót meghaladó összegre? Csodálkoznunk kell a felett is, hogy azok, akiknek a várossal szemben követeléseik vannak és éppen két és fél millió körül járó összegekkel — miképp hagyják oly hosszú időn át fedezetlenül a követeléseiket?

Amint megjegyeztük, nem tudjuk, hogy milyen természetű adósságai ezek a városnak, de bármint legyen, egy dolog bizonyos és ez az, hogy a függő tartozásoknak ily horribilis összegre való felnövekedése és fedezetlenül hagyása alapján gyönyörűséges pénzügyi gazdálkodás.

III.

Már most tessék csak elgondolni a következőket: Mindenki által ismert és tudott dolog, hogy a bankok, ha még oly nagyok és tőkeerősek is kölcsönöket vagy egyáltalán nem adnak, vagy ha valamelyik ezt kivételesen meg-

cselekszi, olyan terheket zúdít az adósság nyakába (magas kamat, jutalék folyósítási díj, kezelési illeték, stb.) címén, amely terheket a hitelre szorult emberek, vagy erkölcsi testületek csak végső szükség esetén, és legnagyobb szorultságukban szoktak magukra venni.

Természetes dolog, hogy ha Kolozsvár városa most akár 2 és fél, vagy éppen három millió kölcsönt felvenni, hogy abból ezeket a függő adósságokat fedezze, hát először nem bizonyos, hogy kölcsönt kap-e egyáltalán, míg ezzel szemben az meg bizonyos, hogy ez a most nyereendő kölcsön megedrága lesz, a mi több tízazer korona évi tehertöbbletet jelent a nemes városra nézve.

Ime így fest az a kép, mely annak következtében alakul ki, mert a város ilyen horribilis mennyiségre hagyta felszaporodni ezeket a függő tartozásokat, ahelyett, hogy esetenként gondoskodott volna ezeknek a tartozásoknak a fedezéséről, amikor nem kellett volna sem oly nagy összegű kölcsönt felvenni és nem kellett volna olyan időre tolni ki azt a műveletet, amikor vagy nem lehet pénzhez jutni, vagy csak óriási áldozatok útján.

Hogy ezért a hanyagságért (mely egyben újabb megterhelése a polgárságnak) kit, vagy kiket terhel a felelősség, ezt feltétlenül szóba kell hozni azon a közgyűlésen, amely ebben az ominozus dologban határozni fog s el is várjuk a bizottsági tagoktól, hogy annak idején alaposan informáltassák magukat erről a szerencsétlen s egyben veszedelmes pénzügyi gazdálkodásról.

x *Kispipa vendéglőben havi abonem étlap szerint, jó izletes magyar konyha, valamint kitűnő pontos kiszolgálás. Tisztelettel Bodor Márton vendéglős.*

Leszállított olcsó árak!!

DOBÓ ALBERT ékszerész Kolozsvárt,
Mátyás király-tér 15. (volt Husznik üzlet).

Telefon 842. Ékszerek, órák, ezüstneműek stb. tárgyak leszállított árak mellett. Telefon 842

Megnyílt az **Unió gőzmosógyár 4-ik számú**
gyűjtő üzlete
Kossuth Lajos-utca 1-ső szám alatt.

„Kristály” Gőzmosó gyár Kolozsvár Telefon 500.	Gyűjtő-telepek	1. Kis-utca 72. (Gyári központ.)	Ruhafestés Vegytisztítás Gőzmosás	Allandó 2 kocsi járat.
		2. Széchenyi-tér 6. (Bréver-ház.)		
		4. Deák Ferenc u. 9. (Rucska-ház.)		
		5. Jókai-utca 2. (Rhédey-ház.)		
		6. Ferenc József-ut 7. (Ferenc J. szálloda).		

Városi monopólium

A tej kérdéshez.

Abban, azt hisszük mindenki egyet ért, hogy Kolozsvárt a közéletmezés dolgában a tejnek rendkívül nagy jelentősége van.

Hogy Kolozsvárt ezen a téren is, milyen tarthatatlanok az állapotok, azt felesleges magyarázatni.

Tej vagy nincs elég, vagy ha van, jó része hamisított és hozzá mérge drága. Ez éppen elég arra, hogy tejmizériáról beszéljünk.

Az adott körülmények között méltánylanunk kell minden olyan kísérletet, amelynek az a célja, hogy ezen a mizériákon segítsen.

Legujabban a városi tanács kebelében merült fel valami új eszme.

Olyasféléről beszélgettek a most mult napokban tanácsstagok és gazda emberek, hogy ezt a tej kérdést valahogyan gyökeresen kellene rendezni.

Éppen a tanács részéről vetették fel azt az eszmét, hogy nem volna-e célszerű a város birtokait kifejezetten tejgazdaságokká átalakítani és a menyiben jogot nyernék hozzá a tejkereskedést monopóliumként gyakorolni még pedig a város által, házi kezelésben.

Hát tény az, hogy a városi birtokokon tejgazdaságoknak berendezése

nem volna céltalan üzleti vállalkozás. Éppen csak a városi házi kezelés kérdése az, amihez nagyon is sok szó fér. E téren elég szomorú tapasztalatok vannak, amelyek az e nemű házi kezelést nem nagyon teszik ajánlatossá. Különösen a tejtermékekkel való kereskedés házi kezelésben aligha volna rentabilis vállalkozás.

Ami azt a bizonyos egyedáruasságot illeti, hát a város aligha lesz abban a helyzetben, hogy ezt a jogot magának megszerezhesse. Ez egyben a szabad kereskedelem bevételi elveivel ellenkezik, másfelől olyan természetű jogositvány volna, amelyet az államhatalom, mint ezen jogositvány adományozója kizárólag egyes városoknak aligha ad meg. Legalább a mi tudomásunk szerint Magyarországon ez a tejmonopólium egyáltalán ismeretlen, s a kormány Kolozsvár város kedvéért bizonyára nem lép arra a kényes tere, hogy jogositványokat osztogasson, amelyek javarészből a kereskedelmi életet fognak még pedig megokolatlanul veszélyeztetni.

Azt hisszük a monopólium gondolatával kár az időt vesztegetni s ha érdekeltek körök komolyan akarják a tejkérdést rendezni, akkor olyan megoldási módokat keressenek, amelyek rendelkezésre állanak s ennélfogva alkalmazásba is vehetők.

Mizériák a törvényházban

Hol a segítség?

Ha nem volnának egy komoly tünetnek teljes hitelt érdemlő felterjesztésében tárgyalva, el sem hinnők, hogy a kolozsvári kir. törvényszék és a két járásbírósnál olyan állapotok uralkodjanak, mint amilyenekről a kolozsvári ügyvédi kamara évi jelentésében olvashatunk.

Ezek a soknemű mizériák nem most jutnak először a kamara évi jelentéseikben és a napi, valamint a szakajtóban is.

Mindekkor egy illetékes fórum sem mozdult meg. Egyik sem tartotta érdemesnek ilyen bagatel dolgokkal foglalkozni. Sem a törvényszék, sem a járásbírósnál vezetői nem tettek a maguk hatáskörében valamilyen hatályos intézkedést arra nézve, hogy ezen az állapotokon a lehetőségig keblileg segítsenek, s az igazságügyi kormány meg éppen nem törődik ilyen eseményekkel.

Igy áll elő azután az a helyzet, hogy az állapotok hova-tovább tarthatatlanabbakká válnak.

Magunk is meggyőződünk arról, hogy a legnagyobb mizéria a telekkönyvi tárban található fel.

E helyen egyik nagy és főbaj az, hogy olyan szűk tér áll a felek rendelkezésére, hogy legtöbb esetben alig fele a közönségnek fér be a terembe, míg a másik része a folyósóra szorul és ott kénytelen sokszor órákig várni, míg bejuthat a terembe. Ez a terem ezenkívül amnyira sötét, hogy még nap-

T A R C A.

Madame la Rochette.

Franciából: K. I.

Régi barátinője, Mme Larochette így szól Roger de Malayrac-hoz:

— A leány nem valami szép. Inkább most mindjárt megmondom, hogy ne érje kellemetlen meglepetés. De elegáns és ápolat, igen jó nevelésű, előkelő családból való és főképp gazdag, nagyon gazdag. Ön pedig egyáltalán nem az, szegény Rogerem.

— Ez igaz. De én csak szerelemből nőszülök.

— Majd megszereti szellemi tulajdonosságaiért. A szépség mulandó.

— És az unalom maradandó.

Ne beszéljen ostobaságokat. Egyébként meg fogja látni, mielőtt határozni kellene. Kedves és finom leány.

— Már látni szeretném.

— Akkor jöjjön vasárnap délelőtt tizkor a Saint-Hiéronyme templomába. Letrot kisasszony is ott lesz. A negyedik sorban szokott ülni, balra. Csipje ki magát, jöjjön egyenruhában.

— Ott leszek.

A hadnagy szive kissé hevesebben dobogott, amikor a megbeszélés időben belépett Szent Jeromos templomába. A templom lassankint megtelt. Az orgona zugott.

Roger ifjúkora ájtatos emlékei fogták el, amint az oltár felé közeledett. Ebben a pillanatban egy térdeplőn megpillantott egy fiatal leányt. Ő volt az, nem is lehetett más: Hortense Letrot. Megismerte arról a leírásról, amlyet Mme Larochette adott róla.

A leány áhitatos elmélyedéssel térdepeit a mise alatt, egész az evangéliumig. Akkor fölállt, hogy megigazítsa székét és Roger szemügyre vehette. Roger látta, hogy gyönyörű, ragyogó, mély kék szeme van és finom vonásu, lelkes arca. Öreg barátinője nem értett a dologhoz: Hortense Letrot szép volt, ifjúsága kábító pompájában.

Rogernek tuálárado boldogságban egyszerre csak borzasztó gondolata támadt. Hátha az a leány nem az a gazdag örökös, aki-ről Mme Larochette beszélt? Talán valami idegen leány ült az ő megszokott helyére. Nem tévedt? Megszámolta a sorokat: negyedik sor, balra. Egyszerre csak megpillantott ugyanabban a sorban, de a másik oldalon egy másik nőt, szegletes bomlokut, vörös hajut.

— Biztosan ez Letrot kisasszony — gondolta elszoruló szívvvel a fiatal katona. Hiába, nekem csak nincs szerencsém az örökösök körül. A szőke leányka előtte olvasóját pergette, Malayrac nem vette le róla a szemét.

— Szinte isten sugallat vonz a kis ismeretlenhez. Szendessége, leányos tartózkodása elbájol, Mit bánom, ha nincs is pénze. Lám, mennyire elragadóbb a kényeztetett, agyonöltözött vörös hajunál. Annak még az imakönyvét is az angol leány tartja. Kis ideálom egyedül jött, tán árva, elhagyott kis nevelőnő, ide-oda lökdösött társalkodónője egy szeszélyes urnőnek. Négyezer frank apai jussom évente, meg a fizetésem. Szerény kis élethez épp elég; majd csak kihúzzák valahogy az arany gallérig.

A mise végét ért, a nyitott templomajtón át széles sugárban ömlött be a nap-sugár. Roger követte a szőke leánykát. Nyugodtan, fejét felemelve, kecsesen lépkedett, sajnos, néhány lépés után egy szép XIII. Lajos korabeli stílusú palota kapujában eltűnt. Roger egy ugrással öreg barátinőjénél volt.

— Nos, hogy tetszik? — kérdezte a jóléltű hölgy, — mit szól Letrot kisasszonyhoz?

Reményik L. és fiai utódai
Deák András és Tsa
 vasnagykereskedése KOLOZSVÁRT

Vasszakmában vágó cikkeket

legjobb és legnagyobb bevásárlási helye.

Kalló és Moldvai Kolozsvár,

mű-butor, portál és épület-asztalosok Majális-utca 10. szám alatt.

Ényes időben is alig lehet a telekkönyvi feljegyzéseket kibetűzni.

A másik baj az, hogy a telekkönyvek kiszédésére egy hivataloszolga áll a felek rendelkezésére. Természetes dolog, hogy ez az ember nem képes a keresett névnek feltalálására. A járásbíróknál elégtelen a kezelőszemélyzet. Ennek az eredménye az, hogy a legtöbb ügyvéd saját magáért készíti el a végzések és ítéletek blattait, s úgy adja át a beadványokat.

Egy további mizéria, hogy a kezelő hivatalokban nincs gondoskodva kellő világításról, s a délutáni és esti órákban sok díjnak saját maga költségén beszerzett gyertya mellett látogatja az igazságszolgáltatás nehezen perdülő szekerét.

Óhajtandó, hogy az illetékes körök valahára segítsenek valamit ezeken a sajnálatos állapotokon.

Técsi József

tukszem és benőtt köröm
műtőterme **KOLOZSVÁR,**

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715.

Szegedy Imre Zöldfa szállodája és étterme,

KOLOZSVÁR, Radák-utca 3. szám.

A helyi és vidéki közönség kedvenc találkozója. Havi abonoma, olcsó szobák, mindennap ciganyzene, erdélyi fajborok. — Fogatok részére kitűnő istálló villanyvilágítással

— Meg se néztem. Kedves jó asszonyom, voltam a Saint-Hiéronyemben, láttam ugyan pártfogoltját, de egész figyelmemet lekötötte egy szőke angyal. Vagy az lesz az enyém, vagy senki más. Bájos, karcsu teremtés, szerény, egyszerű. Isten ujjá vezetett a templomba. Bocsássa meg, hogy jóindulata kárbavész, de akárki az a leány, sejtem, szerény szülők gyermeke, ha ő is úgy akarja, hat hét mulva a feleségem. A szomszéd sarkon álló erkélyes házban lakik.

— Az erélyes házban, szőke, karcsu, nagyon is karcsu — mosolygott Mme Larochette — hisz az Letrot Hortense.

— Hogyan?

— Nos, én nem találok valami Vénusznek, csinos, kedves, derék kis leány, egy kicsit vékony dongája, na de hisz ez most divatos. Lehet, hogy kissé sötét színnel ecseteltem, hogy az öreg fiunak esetleg jobban megtessen, de így legalább nagyobb a meglepetés.

— Mese!

— Így tehát háromkor viszontlátjuk egymást az ebédnél. És hat hét mulva táncolunk!

Tömegsztrájk.

A közönség érdekei.

Ugy eshetik, hogy mire e sorok napvilágot látnak, megkezdik a tömegsztrájkot még pedig az egész országban.

Azt tán nem is kell magyarázgatni, hogy a munkás elemnek az a szervezkedése, amely a sztrájkban jut kifejezésre, alapjában jogos és legtöbb esetben megokolt dolog.

Elvégre a mai munkásság megérett már arra, hogy a veleszületett emberi jogok gyakorlásától el ne üttessék és ha jogainak elismertetését más eszközökkel és más fórumon nem képes kieszközölni, hát azt a fegyvert veszi használatba, amely az ő rendelkezésére áll.

Nem akarunk mi e sorokban a sztrájkjogról elmélkedni, azt sem kutatjuk, hogy a most kitörőben lévő tömegsztrájkra van-e elfogadható ok, e helyen csak tájékoztatni akarjuk a közönséget arról, hogy ez a tömegsztrájk mennyiben érinti a nagy közönség érdekeit és maga a nagy közönség a maga érdekeinek védelmében minő eszközöket vehet igénybe.

Amint Kolozsvár egész közönsége tudhatja, Kolozsvárt is végrehajtják a tömegsztrájkot, még pedig a fővárosi központi vezetőség által megállapított tervek szerint. A szervezkedés itt is minden vonalon befejezést nyert. Amint a központ megadja a jelt, a sztrájk itt is uyomban kezdetét veszi.

A kolozsvári pártvezetőség — amint halljuk — előre is tájékoztatni fogja a közönséget mindarról a változásról, amelyet ez a munkássztrájk az általános életviszonyokban felidéz.

Ezenkívül hír szerint a tanács, illetve a rendőrség is gondoskodik arról, hogy a közönség megtudhasson mindent, ami az ő érdekeit érinti és egyben alkalmazkodjék is azokhoz a változott viszonyokhoz, amelyek a sztrájk tartama alatt be fognak állani.

Annyit talán előre is jelezhetünk, hogy az élelmi cikkek beszerzése nem fog nagyobb nehézségekkel járni, hiszen a hentesüzletek és mészárszékek korlátolt időig nyitva lesznek, kenyérféléket pedig leg,ennebb a péküzletekben nem lehet kapni, amelyek szintén szervezett munkásokkal dolgoztatnak. Ugy tudjuk, több vendéglő és kávéház is nyitva lesz, s legrosszabb esetben maguk a tulajdonosok fogják a vendégeiket kiszolgálni. Szünetelni fog a társas autó-közlekedés. no meg a borbélyüzletek stb.

Mindenesetre óhajtandó, hogy a sztrájk

hamarosan végét érjen, mert akárhogy nézzük is a dolgot, az ilyen felfordult állapotnak nem tanácsos sokáig tartani.

Szociális tanfolyam.

— Saját tudósítónktól. —

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsmegyei szakosztálya a jelen év tavaszán is rendez az eddig is már nagy eredményekkel működött szociális tanfolyamokat a vármegye disztermében melyre nézve a földmívelési kormánytól is kértek megfelelő segítséget. Azt meg is kapták s most már lehetővé van téve, hogy az érdekelt gazdakörből minél számosabban hallgathassák végig e tanfolyamot.

A tanfolyam hallgatása díjtalan. A kolozs-, szolnok-doboka- és torda-arnyosmegyei papok, tanítók és jegyzők közül huszonötön, akik ezt az E. G. E. elnökségétől az illetékes vármegyei kirendeltségi megbizottak útján március hó 16-ig, írásban kérik, m. kir. földmívelésügyi miniszter ur által engedélyezett segélyből 20 korona utazási segélyben részesülhetnek. Akik a segélyre nem reflektálnak, a tanfolyamon való részvételi szándékukat március hó 26-ig jelenthetik be.

A tanfolyam Kolozsváron a vármegyei ház kistermében lesz, március hó 28., 29. és 30-án, amelyre az érdeklődő nagyközönséget is szívesen látja az E. G. E.

A tanfolyam előadói az alábbi sorrendben a következők lesznek: Tokaji László az E. G. E. titkára, Jászberényi András és dr. Seyfried Károly gazd. ak. tanárok, dr. Konrády Dániel egyet. magántanár, a kolozsvári mentőállomás igazgató orvosa, dr. Szász Albert mócsi ügyvéd és dr. Cséner Lajos kirendeltségi megbizott.

A tanfolyam két első napján előadások lesznek, a harmadik napra pedig a kolozsvári szociális intézmények megtekintése van tervbe véve.

x Oberding Antal vízvezeték, csatornázás és központi fűtések berendezési vállalata Kolozsvár, Ferenc József-ut 62. szám. Telefon 625.

x Zsebkések, ollók, borotvák, stb., szemüvegek, orrcsipek, színházi és tábortábori látesővek, hőmérők, vivőeszközök, párbajfegyverek, revolverek nagy választékban és csakis elsőrendű minőségben kaphatók: Kun Mátyás Fia műköszörüs, késes, kardműves, látszerész és műszerész üzletében Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 2. szám. «Szandrik» Alpakka evőeszközök eredeti gyári áron.

Jó bort olcsón csakis

Guttman Marton bormagykereskedőnél
Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállíthatnak. — Rendelni telefonon (853. sz.) is lehet. — Borok tisztaságáért szavatol. — Viszontelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felüli rendeléseknél 20 Koronával olcsóbb hektoliterenként. Iroda: Eperjes-utca 2. Pince: Honvéd-u. 6. Levelek Eperjes-utca 2. sz. alá címzendők.

Nagy Domokos

gőzmosó és vegytisztító gyárában készülnek
a legszebb gallérok és mindennemű ruhák.
Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 32. szám. Telefon 1087. szám.

HIREK.

Az általános sztrájk.

E sorok írásakor még nem állapíthatjuk meg egész bizonyossággal, hogy az általános tömegsztrájk ma vagy holnap fog-e kitörni. A kolozsvári szociáldemokrata párt vezetősége minden intézkedést megtett az iránt, hogy amennyiben a budapesti központ a felhívást megadja, a kolozsvári munkásság is azonnal megkezdje a sztrájkot.

Vasárnap délután a városi Vigadó nagyszobájában a helyi nőmunkások tartották gyűlést, melyen rendkívül nagy számban vettek részt. A gyűlésen Buchinger Manoné urnó, a budapesti nőmunkások szakszervezetének kiküldöttje tartott nagy tetszéssel fogadott beszédet, mely után a nőmunkások is kimondták, hogy csatlakoznak a sztrájkhoz. Ugyancsak vasárnap a délelőtti órákban a kereskedelmi alkalmazottak jöttek össze s a népes gyűlésen szintén elhatározták a sztrájkhoz való csatlakozásukat.

E helyen említjük meg, hogy a sztrájkbizottság intézkedéseket tett az iránt, hogy a kerületi munkásbiztosító pénztár helyiségében állandó orvosi inspekciónak tartanak. Ugyancsak szerveztek egy külön jogvédelembizottságot is, mely a segélyre szoruló munkások érdekeit fogja védelmezni s ügyesbajos dolgaikban tanácsot látja el.

Kolozsvár tanácsa és a rendőrség a katonai parancsnokság bevonásával szintén minden előintézkedést megtett, hogy a nagy közönség érdekei az esetleges megtámadással szemben kellőképpen megvédelmeztesse. A tanács a rendőrség a sztrájk kitörése után azonnal plakátokon fogja a közönséget tájékoztatni a szükséges tenni valókról és a célbavett intézkedésekről.

— **Apáthy itthon.** Dr. Apáthy István egyetemi tanár, a ki a szokott tanulmányutjára Napolyba, még december hó végén elutazott Kolozsvárról, vasárnap délután érkezett vissza. A függetlenségi párt, melynek a tudós professzor elnöke, ünnepies fogadtatásban részesítette hazaérkezése alkalmából. Apáthy dr. vasárnap délután fél öt órakor a rendes személyvonattal érkezett meg. A pályaudvaron a párt tagjai rendkívül nagy számban jelentek meg. A vezetőség több tagja Bánffyhungadig elébe utazott. Mikor a vonat a kolozsvári pályaudvarra berobogott a kocsiból kilépő párt elnököt percekig tartó viharos taps és éljenzéssel fogadták. Az éljenzés elszűnése után a törvényhatósági bizottság függetlenségi tagjai nevében Pósta Béla dr. egyetemi tanár, a függetlenségi párt egyik elnöke lelkes és éljenzéssel megzakított beszéddel üdvözölte Apáthy doktort, akihez még a függetlenségi párt nevében dr. Szacsavay József ügyvéd, a szociáldemokrata párt nevében pedig Tatay Gyula, az ifjúsági Kossuth-szövetség nevében pedig Szomorú Árpád intéztek hozzá meleghangu üdvözlő beszédek, melyekre Apáthy doktor viharos tetszést aratott beszéddel válaszolt, köszönetét fejezve ki a nem várt fogadtatásért s buzdítva a pártot a további küzdelemre. Apáthy ezután fátylós és lampionos menetel kísérték el a Múzeum-kertben levő lakására. Onnan a menetet a függetlenségi pártkör helyisége elé vonult, ahol dr. Biró Balázs ügyvéd tartott lelkes beszédet, melynek elhangzása után a sok ezer főre rugó közönség eloszlott.

— **A Zenekonzervatórium** léghőzelebbi szifolkus hangversenyét e hó 19-ikére tűzte ki. Lesz alkalmunk ez érdekes koncert műsoráról referádánkat a jövő heti számunkban leadni, ezuttal csakis egy előzetes figyelmeztetést óhajtunk a rendezőség részére tenni.

Azt t. i., hogy e nagyobb szabású zenekari hangversenyt nehogy valamiképpen abban a mi szegényletes „vigadó“-nak csufolt „csűr“-ünkben tartsák meg s ez által a közönség jó izlésű részének lehetetlenné tegyék a hangversenyen leendő megjelenést. Ott van — ha már a Nemzeti Színház e célra meg nem kapható — a vármegyeház díszterme, hol a fővárosi szinfonikusok is játszottak. Meg vagyunk győződve arról, hogy szép iránt érzékkel bíró alispánnak készséggel fogja a Zenekonzervatórium ohaját elősegíteni.

— **Uj fiókpost.** A kolozsvári postagazgatóság Kriza-utca 6. sz. házában újabb fiók postahivatait rendezett be, mely e hó 1-én már meg is kezdte a működését. Ez már a hetedik fiókpost Kolozsvárt. Ez a posta csupán felvételi szolgálatot teljesít s a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is működik, s a táviratok felvételével is megbízott nyilvános távbeszélővel is el van látva. Hivatalos órák reggel 8—12-ig s délután 2—6-ig tartanak, vasár- és ünnepnapokon pedig d. e. 8—11-ig.

— **Jubiláris felolvasó ütés.** A Kolozsvárt immár 10 éve működő „Ezra“ ifjúsági egyesület vasárnap délután az Egyetem dísztermében nagy közönség jelenlétében tartotta meg jubileumi felolvasó ülését, melyet az egyesület elnöke, dr. Eisler Mátyás főrabbi nyitott meg magasröptű és tartalmas beszéddel, melyet lelkesen megtapsoltak. A műsor további számai ezek voltak: A cre-mouai hegedűs; Nachéz T.: Cigányfantázia, Op. 14, hegedűn játszta László Vilmos oh., zongorán kísérte Imre Duci. 3. A modern héber költészetéről felolvasott Patay József dr., a Mult és Jövő szerkesztője. 4. A Rubinstein: Asra Op. 32.; R. Leoncavallo: Bajazzok, Prolog, énekelte Farkas Sándor, a Nemzeti Színház tagja, zongorán kísérte Waldberg Teruska. 5. A zsidó művészetéről felolvasott Beregi Benjamin fővárosi mérnök, a „Zsidó Szemle“ szerkesztője.

— **Matiné.** A ref. theologiai fakultás ifjúsági egyesületének önképzőkör vasárnap délután a díszteremben matiné rendezett, melyen szép és nagy közönség jelent meg. A műsor közetkező volt: 1. Énekszóló „Az Isten hatalma.“ Szuhay B., Fövenyessy B. szerzőktől, énekelte F. Nagy Kálmán, harmonium-kisérettel. 2. Előadást tartott Varga Lajos tj.: Hogyan terjedt el a dohányzás hazánkban. 3. Melodráma, előadták M. Kossa Aladár tj. és Zimmermann Béla ker. ak. h. 4. Novellát olvasott Deésy Daday András o. h. 5. Caprices. Szerzette és zongorán előadták Fancsali Sándor th., konferált Rozsonday Ádám th. A közönség minden műsor-számot zajosan megtapsolt.

ÜZENETEK.

Dr. K. B. Az Erdélyi Irodalmi Társaság azt a gyűlést amelyről ön szól — már a múlt hét szombatján tényleg megtartotta. Ezen a gyűlésen megválasztották a társaság tiszteleti tagjának gróf Zichy Gézá az ismert költőt és operairót, akinek «Nemó» című operája a jövő hét során színre fog kerülni a kolozsvári színházban is, a mely előadásra az illusztris szerző is Kolozsvárra jön. A tervezett nagyszabású hangverseny napjaul véglegesen március 22-ikét állapították meg. Ezen a hangversenyen jobbra dr. Bródy Miklós színházi karnagy műveit fogják előadni.

Vidéki ügyvéd. A kolozsvári ügyvédi kamara évi rendes közgyűlését a múlt szombaton délelőtt tartotta meg a városház közgyűlési termében. Ennek a közgyűlésnek főtárgya volt az a nagy terjedelmű, kiváló szakavatottsággal megszerkesztett évi jelentés, melyet dr. Papp József, a kamara fáradhatlan és fényes tehetségű titkára szerkesztett, s amelyről mindenki csak a legteljesebb elismeréssel emlékezett meg. Nekünk is módunkban volt betekinteni a kinyomatott jelentést s állíthatjuk, hogy az elsőrangú szakmunka, amelyre dr. Papp József méltán büszke lehet. Ez a jelentés foglalkozik egyebek közt a kolozsvári törvényeszk és járás-

biróságoknál észlelhető mizriákkal, melyeket lapunk egyik cikkében mi is szóvá teszünk.

Színházlátogató. Abban teljesen igazat kell adnunk önek, hogy a kolozsvári Nemzeti Színháznál ez idő szerinti tarthatatlan állapotok uralkodnak. Az operette személyzet annyira hiányos, hogy csak másodrangú szereplőkkel képesek egyik-másik régi, s már untig elcsépelet darabokat előadni, s azt is olyan hevenyészett előadásban, amely a legszegényebb kritikát sem állja ki. Közlelebről a drámatársulat meg Marosvásárhelyre vendégszerepelni. El lehet képzelni, hogy minő előadások lesznek itt azon idő alatt, csupa énekes darabokkal, amelyekhez sem női, sem férfi szereplő nincs. A színházi ellenőrző választmány talán ki léphetne a rezervált állásából, s tenne valamit abban az érdekekben, hogy ezek, a napirinden lévő mizériák valahogy orvosoltassanak.

Érdeklődő. A Richter Aladár egyetemi tanár ellen a nyilvánosság előtt emelt vádak dolgában az egyetemi tanács a vizsgálatot már megindította még a múlt hét folyamán. Értesüléseink szerint a vizsgálat még nem nyert befejezést. Az egyetem tanácsa annak idején tájékoztatni fogja az eredményről a közönséget.

Fejér Béla

órás és ékszerész

KOLOZSVÁR,
Széchenyi-tér 5.

Legolcsobb árban kaphatók
órák láncok, függők, gyűrűk
és mindenféle ékszerek.

— **Az igazgató érdemrendje.** Már adtuk hírt arról, hogy a király Elek Gyulának, a Milleniumi Emléki iskola igazgatójának eredményes munkássága elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta. Az érdemjelet vasárnap délelőtt a Városház termében a tanügyi körök tömeges részvétele mellett adta át a tanfelügyeők a kinttüntetett igazgatóknak.

— **Uj doktorok.** Az egyetemen szombaton délben tartott tanácsülésen a következőket avatták fel doktorokká és pedig, jogtudományiak: Fried Henrik, Haas Ferenc, Mayer Andor, Morgenstern Jakob. Államtudományiak: Kratky Géza, Ormai Ottó, Semlyén Hugó, Szabó Miklós, Varga Vazul László. Orvostudományiak: Adler Kálmán Leib, Dulin Hugó, Gerzon István. Bölcsészettudományi: Csinos Albin.

— **Lesz-e vásárcsarnok?** A kereskedelemügyi miniszter a múlt hét végén leküldötte a tanácshoz a vásárcsarnokra vonatkozó terveket és felterjesztést. A kormány a terveken kisebb módosításokat tett, egyébként azt jóváhagyta. Most az ügy a március havi közgyűlés elé fog kerülni, azután ha az Isten is úgy akarja, majd valamikor kiírják a pályázatot és ha a hatalmak közbe nem lépnek úgy eshetik, hogy valamelyik következő évtizedben még meg is építik, azután szabadon foly a vásár.

x Fogorvosok figyelmébe ajánljuk Hadinger S. Ede foglaboratóriumát.

x **Diana gőzfürdő** a közegészségi és kényelmi követelményeknek és igényeknek mindenben megfelelően áll a közönség rendelkezésére. A fürdő szerdán és pénteken egész nap a nők, a többi napokon reggel 6 órától déli 1 óráig a férfiak részére áll rendelkezésre.

Színház.

Heti műsor a téli színházban.

Hétfő: Bella. (5-ször. Bérleten kívül esti előadás félhelyárral.)

Kedd: Drághy Éva esküvője. (Ujdonság először. Bérlet 132. sz. D.)

Szerda: Drághy Éva esküvője. (2-odszor. Bérlet 133. sz. A.)

Csütörtök: Limonádé ezredes. (Király Ernő vendégjátékával. Bérlet 134. sz. B.)

Péntek: Tatárjárás. (Király Ernő vendégjátékával. Bérlet 135. sz. C.)

Szombat: Iglói diákok. (Király Ernő bucsuförlépésével. Bérlet 136. sz. D.)

Vasárnap d. u.: A faun. (Félhelyárral.)

Vasárnap este: II. Rákóczi Ferencz fogsága. (Diszeloadás Szigligeti Ede születésének 99-edik évfordulóján. Bevezető előadást tart: Janovics Jenő dr. Bérlet 137. szám. A.)

TISZTVISELŐ- KÖLCSÖN- ÜGYEKBEN

dijmentes felvilágosítást nyújt az

Osztr. magy. I. ált. tisztviselő-
egylet kolozsvári képviselősége

Kolozsvár, Páris

(most Hegedüs Sándor)-u. 16.

Hivatalos óra:

d. u. 3—4-ig és 6—8-ig.

Telefonszám 191. Telefonszám 191.

x **Incze Elek** utóda **Fuhrmann Miklós** könyvkötészete **Kolozsvárt, Szentegyház-utca 7 szám.** Ajánlja tetemesen megnagyobbított és ujonnan jól felszerelt műhelyét, ahol képzett munkásokkal a legdiszesebb munkáktól a legegyszerűbbig elsőrendű anyaggal, mérsékelt árt, pontos időre állók becses megrendelőim rendelkezésére. Munkafelvételi helyek: Kossuth Lajos-utca 2 szám Fuhrmann M. papirkereskedésében és Szentegyház-utca 7 sz. Telefon szám mindig 249. — Használt de jókarban levő gépek olcsón eladóak.

Felhívás.

A n. é. közönség szives tudomására kívánom hozni, hogy az

Őszi és téli ujdonságok

teljesen raktárra érkeztek.

Ugy mint:

Costüm szövetek

Ruha szövetek

Bársonyok

Barchettek

Tenisz flanel

Válkendő.

A költözködők figyelmébe:

Ágy garnitúrák

Szönyvegek

Csipke és szövet függöny

Kész mátracok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

Maradok tisztelettel

Hohn Bertalan

Kolozsvár,

Wesselényi M.-u. 5.

Telefon 878.

x **A KI VALAMELY** idegen nyelv elsajátítása iránt érdeklődik, forduljon közvetlenül a Berlitz nyelviskolához, amelynek az egész világon való elterjedtsége (kb. 400 iskola) tanuskodik arról, hogy ott aránylag rövid idő alatt bármely európai nyelvet tökéletesen elsajátíthatnak. Oktatás nyerhető csoportos vagy magánórákban reggel 8 órától este fél 10 óráig. Minden hó elején új kurzusok kezdők részére. Beiratkozni bármikor lehet. Kimerítő felvilágosítást nyújt az igazgatóság. Berlitz nyelviskola Kolozsvár, Ferencz József-ut 4. (Uránia palota). Prospektus díjtalan. Fordítási iroda az intézetben. Telefon szám 895.

x **Erdély legszebb ékszer-üzlete!** **BENEDEK SANDOR** Kolozsvár, **Wesselényi Miklós-utca 13. sz. alatt.** — Telefon 721. sz. — Ékszer-, ezüst-, műtári tárgyak legszebb kivitelben és legolcsóbb árban. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközölteknk.

Ingyen recept mindazoknak, akik gyakori csömörben szenvednek. Ajánlom, hogy az előnyösen

ismert **KORONA**

vendéglőből jó, tiszta

„Szilágysági“ bort

vegyenek. Nem kételkedik, ha meggyőződik, hogy a Korona vendéglő „Szilágysági“ borától, ha minden evés után egy pohárral iszik, ugy attól a csömör örökre elmúlik. — Akinek pedig nincsen étvágya, annak határozottan jót tesz a Korona vendéglő kisűstön főzött **seprőpálinkája**. Fontos tudni, hogy Pecsénye bort 1 koronáért, Leányka bort 1 kor. 40 fillérért. Seprő- és Szilvapálinkát 2 kor. 40 fillérért rendelésre **teljesen pénz nélkül** házhoz szállít a

KORONA vendéglős Kolozsvárt,

Kossuth Lajos-utca 49. szám.

Nagy János

kőfaragó-üzlete

Kolozsvárt

Petőfi-utca 22—24.

Villanyos erőre be-
rendezett márvány,
gránit, syenit, ande-
sit sirkó- és butor-
márvány gyára. ::

Elvállal mindenféle kőfaragó munkákat.

(Saját márvány-
és mészkőbányák.)

BITTO REZSŐ

ELSŐRENDŰ URI-DIVAT KÜLÖNLEGESSÉGEK
KOLZSVÁR ÜZLETE MÁTYÁS-KIR. TER 12
TELEFON 178.

BÁLI INGEK KEZTYÜK BÁLI CIPŐK
KALAP ÉS GYLINDER UJDONSÁGOK
TELISAPKA, FELÜTŐ NAGY VÁLASZTEKBAJ
KAPHATÓ.

Magnás-Kaszinó nyilvános étterme Deák Ferenc- utca 16 szám.

Elsőrendű konyha. Friss, csapolt Drèher korona sör. Valódi fajborok. Színház után friss vacsora. Esténként Balogh Jancsi és fia ujjonnan szervezett zenekara játszik. Havi abonemát elfogadok. Számos látogatást kér: Szilágyi Béla vendéglős.

Mezőgazdasági Bank és Tak.-pénztár R.-T.

Elfogad betéteket betéti könyvecskékre és folyó számlára legelőnyösebb kamatozás mellett naptól napig s a tőkekamatadót is az intézet sajátjából fizeti s azokat rendszerint feimondás nélkül fizeti vissza.

Lombard kölcsönöket nyújt értékpapírosokra előnyös kamatláb mellett.

Váltókat leszámítol előnyös kamatfizetés mellett.

Kölcsönöket nyújt ingatlanokra való betáblázás és váltófedezet alapján.

Folyószámla hitelek nyújt fedezettel előnyös kamatfizetés mellett.

Értékpapírokat vesz és elad napi árfolyamon.

Foglalkozik minden a bank és takarékpénztár üzletkörhöz tartozó ügyleteket.

Az igazgatóság.

Szigethy Lajos

uriszabó üzlete

Kolozsvár

Telefon 11 - 50

Kossuth Lajos-utca 36.

Hazai és külföldi szöveteket a legválogatottabb s legfinomabb izlést kiellégítően állandóan raktáron tartok.

Minden munka saját műhelyemben készül.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szolid ár!

Modern szabászat!

Pontos kiszolgálás!

Csász. és kir. udvari szállítók!

Legelőcsobb **butor bevásárlási forrás**

Erdély legnagyobb butorgyára.

MESTITZ MIHÁLY ÉS FIAI

butorgyára,

Marosvásárhelyt Széchenyi-tér 41.

Telefonszám: 112-113.

Kolozsvárt,

Unio-utca 7. szám. Telefonsz. 661.

Csakis kitűnő minőségű árukat hoz forgalomba és azokért a legmesszebb menő jótállást vállalja.

Hitelképes egyéneknek árfelemelés nélkül részletre.

Vidéken meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket.

Menyasszonyi kelengyék rendkívüli nagy választékban.

Fűrészgyárunkban mindennemű épületfa, deszka, léczsindely, tölgyfaparkett olcsón kapható.

Erzsébet gőz- és kádfürdő

Legújabban átalakítva és berendezve.

Nyitva reggel 1/5-től.

Ifjuság részére 30% kedvezmény.

Telefon szám 393.

Kolozsvárt
Kisszamos-utca 1-ső szám.

ERDÉLYI KERESKEDELMI ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI Részvénytársaság Kolozsvár, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR (Bánffy-palota.)

Garage és javítóműhely:
Honvéd-u. 29. Fiókok: Brassó, Marosvásárhely és Nagyvárad.

Világhírű gyártmányú és versenyeket ismételtelen nyert benzinüzemű automobilon, továbbá az eddig egyetlen leg-tökéletesebb villanyüzemű automobilon eladása. — Automobil kellékek és alkatrészek, garagirozás és szakszerű javítás saját modernül felszerelt villanyüzemű műhelyünkben.

Karosszeria készítés, festés és bőrözés, jótállás mellett.

Teherautomobilon eladása és teherfuvarozások leggyorsabb lebonyolítása.

Személyszállító járatok beállítása Erdély területén bárhol

Biasini Szálloda

és étterem Kolozsvár.

Olcsó és tiszta szobák.

Kitünő magyar konyha.

Olcsó árak. Eredeti fajborok.

Havi abonoma.

Hadinger S. Éde

fogászati laboratoriuma

Kolozsvár,

Forduló-utca 5. I em.

HIRDETÉSEK

FÖLVETETNEK
AKIADÓ HIVATALBAN
KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

Erdélyrészi
Magyar Jelzálog bank r. t.
Kolozsvár, Pózsza-utca 1. szám.

Betétek
5%-al

kamatoztatnak.

Váltóleszámitolás.

Szelvények és kisorsolt értékek
beváltása. Tőzsdei megbízások.

Megérkezett
**a tiroli férfi és női
ének és táncsoport**
a "CLUB"-kávéházban
hangversenyez

művészi programmal.

Számos látogatást kér

HUNWALD GYULA

a "Club" kávéház tulajdonosa.

Unió-utca 6.

SZINKÖR - MOZGÓ

Előadások hétköznapokon

5 órákor
6 $\frac{1}{2}$ órákor
8 órákor
9 $\frac{1}{2}$ órákor

Helyárak hétköznapokon

Páholyülés 85 fillér.
Földszinti ülés 52 "
Állóhely 12 "
Alsóerkély 42 "
Felsőerkély 22 "
(a jegyadóval együtt)

Műsor:

Hétfőn és kedden.

1. A zenekar nyitánya.
2. Pathé-hiradó.
3. Nagypó nevenapja.
4. Kellemetlen személycsere.
5. Az agglegény menyasszonya.
6. A sors hajójában.

Helyárak vasárnapokon

Páholyülés 85 fill.
Földszinti I. hely 85 "
" II. hely 52 "
Állóhely 12 "
Alsóerkély 42 "
Felsőerkély 22 "
(a jegyadóval együtt)

Előadások vasárnapokon

2 $\frac{1}{2}$ órákor
4 órákor
5 $\frac{1}{2}$ órákor
7 órákor
8 $\frac{1}{2}$ órákor
10 órákor

Első Erdélyrészi Messenger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Fanta István

uri szabó üzlete

Kolozsvár, Szentegyház-u. 1. sz.

Finom angol

szabóság.

Nagy szövet-
raktár hazai és angol

szövetekben.

Tisztelettel:

Fanta István.

Cipőt akar?

Akkor forduljon

Papp Mihály

(Kossuth Lajos-utca) cipészhez,
mert készít önnek szépet, elegánsat
és fesset, bármely fővárossal
versenyképes. Vidéki megrende-
léshez elegendő egy használt cipő
beküldése.

Pontos kiszolgálás. Jutányos ár.

Ritka alkalom!

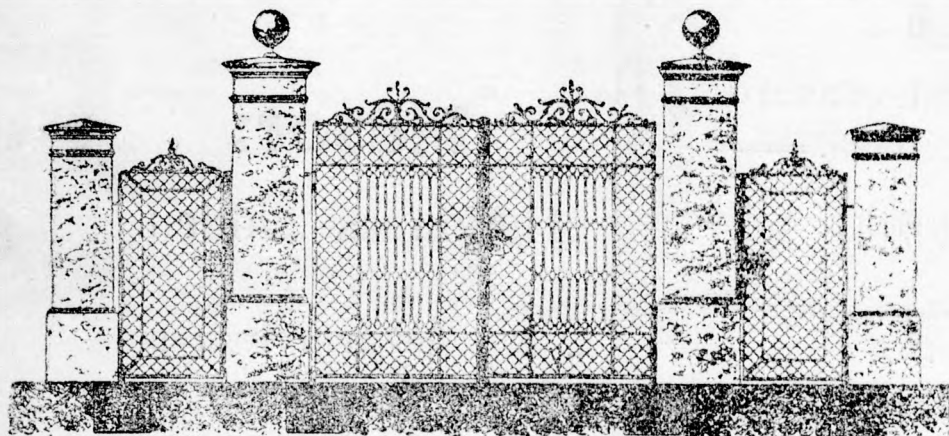
Raktáromon levő 3000 darab
leányka és női felöltőt, szörme-
kabátot, női bundát, muffot és
boát leszállított árban árusítom.
Kabátok 10 koronától feljebb!!

Tisztelettel:

Bányai Sámuel és Fia utóda
Szentegyház-utca 1. szám alatt.

(Státus-palota.)

Kitüntetve jó munkáért és versenyképességért arany-, ezüst és bronzérmekkel stb.

LEBER GYULA

első erdélyi
sodrony-sző-
vet fonat,

kertkerítés és ruganyos acél-sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. és Petőfi-utca 13. szám.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint: kertek,
erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez

Gépfonatait-, disz-kerítéseit, disz-kapuit.

Szabadalmazott gépfonatok 26 fillértől feljebb.

Telefonszám 439. Olcsó kerítések! Telefonszám 439.

Képes árjegyzékkel bérmentve szolgálók!

Friedrich Károly

Mérnök

Beton- és Vasbeton-Építési Vállalat

Kolozsvár.

Iroda: Ferencz József-ut 110-112. Tel. sz. 836.

Ezen hely lefoglalva

Tauffer Dezső

vaskereskedése részére

Wesselényi Miklós-utca 24. szám.

B. Bak Sándor

műlakatos mester

KOLOZSVÁR MALOM-UTCA 16. SZÁM.

Telefon: 508.

Ujonnan épült gyárában készít mindennemű
rácsmunkát, épület-vasalást stb.

a „Szultsberger“-féle

ablakzáraknak, melyek a legjobbak, erdélyrészi bizományi raktáral